

(posiedzenie wyjazdowe)

PROTOKÓŁ Nr 6/03
posiedzenia Komisji Edukacji, Kultury i Sportu
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego,
które odbyło się w dniu 5 czerwca 2003 roku
w Muzeum Wsi Kieleckiej w Tokarni

W posiedzeniu uczestniczyli radni - członkowie Komisji oraz osoby zaproszone, zgodnie z listami obecności stanowiącymi *zał. nr 1 i 2 do protokołu*.

Posiedzenie prowadził **zastępca przewodniczącego Komisji Edukacji, Kultury i Sportu Marian Budziosz**.

Przewodniczący obrad zwrócił się z pytaniem do radnych, czy zgłaszają uwagi do porządku obrad przesłanego przy zaproszeniu na posiedzenie Komisji.

Komisja jednogłośnie i bez uwag przyjęła do realizacji porządek obrad w zaproponowanym brzmieniu:

1. Zapoznanie się z zadaniami i problemami w funkcjonowaniu wojewódzkich samorządowych muzeów: Muzeum Wsi Kieleckiej i Muzeum Narodowego w Kielcach.
2. Sprawy różne.

P r z e b i e g p o s i e d z e n i a :

Ad 1.

Przewodniczący obrad poprosił **dyrektora Muzeum Narodowego w Kielcach Krzysztofa Urbańskiego** o zreferowanie spraw związanych z zadaniami i problemami w funkcjonowaniu Muzeum Narodowego w Kielcach.

Dyrektor Muzeum Narodowego w Kielcach Krzysztof Urbański zapoznał Komisję z informacją dotyczącą działalności Muzeum Narodowego w Kielcach, planem pracy na 2003 rok oraz sprawozdaniem z działalności Muzeum w I kwartale 2003 roku (*plik materiałów w tej sprawie stanowi zał. nr 3 do protokołu*). Poinformował, że z otrzymanych funduszy 3 mln zł potrzebne jest na bieżące roczne utrzymanie placówki, bez działalności merytorycznej. Niezbędne wydatki muszą być zarezerwowane na odprawy

(6-miesięczne) dla 23 osób odchodzących na emeryturę oraz nagrody jubileuszowe na kwotę 100 tys. zł. Ponadto strażnicy muzealni wygrali w sądzie sprawę wypłacenia tzw. mundurówki i odpowiednią kwotę dla strażników Muzeum Narodowego w Kielcach również trzeba zabezpieczyć w planie wydatków. Aby prowadzić działalność merytoryczną na odpowiednim poziomie Muzeum powinno dbać o estetykę (wymiana chodników i krawężników wokół obiektu) oraz remonty i niezbędne inwestycje budowlane (remont dachu na skrzydle północnym). Załoga liczy 117 osób, panuje atmosfera zaangażowania w wykonywane zadania (pracownicy nie mieli od 3 lat podwyżek uposażenia). Przeciętne pobory pracowników na salach muzealnych wynoszą ok. 1280 zł, a pozostałych merytorycznych – ok. 1700 zł. Niezbędne jest zatem wygospodarowanie pewnej kwoty (ok. 300 tys. zł.) na podwyżki 4-5% od pensji zasadniczej. Dyrekcja zamierza również w br. wystąpić o odznaczenia państwowe dla części zasłużonych pracowników. Nadmienił, że jest bardzo zainteresowany, by załoga odczuła, że coś dla niej zrobiono. Atrakcją podwyższającą rangę Muzeum będzie ogród włoski, który zostanie w tych dniach otwarty. *Tu przekazał zaproszenia dla członków Komisji.* Ze środków dotacji przewiduje się: dokonać rozbiórki starych schodów do ogrodu włoskiego, wykonanie (przy współudziale środków PFRON i Cersanitu - płytki) wind i toalet, budowa muru oporowego na wzgórzu zamkowym. Ponadto planuje się organizować wystawy dla młodzieży (etnografia, archeologia), rozwiązać sprawę kawiarni z prawdziwego zdarzenia budynku dawnego więzienia. Budynek ten chce kupić inwestor prywatny z przeznaczeniem na centrum konferencyjne, lecz jest sprzeciw społeczny wobec przeznaczenia obiektu na działalność inną niż muzealna. Jest gotowy projekt zagospodarowania budynku byłego więzienia, przygotowany przez prof. Giejsztora i można do niego wrócić.

W d y s k u s j i :

Radny Eugeniusz Cichoń zapytał, jaki odsetek stanowiły w ubiegłym roku osiągnięte dochody własne w stosunku do dotacji.

Dyrektor Muzeum Narodowego w Kielcach Krzysztof Urbański poinformował, że dochody własne stanowiły 10% dotacji, podobnie jest w br.

Radny Eugeniusz Cichoń zaproponował intensyfikację popularyzowania zbiorów w kierunku zachęcenia ludzi do zwiedzania.

Dyrektor Muzeum Narodowego w Kielcach Krzysztof Urbański poinformował, że Muzeum Narodowe eksponuje w całości swoje zbiory, nie ma magazynów. Wystawy tematyczne są z reguły importowane. Poruszył kwestię roszczeń spadkobierców byłych właścicieli, którzy – jeżeli wygrają pozakładane sprawy sądowe – zwrócą się po zasoby muzealne (np. spadkobiercy rodziny Wielkopolskich). Zwrócił uwagę na malejącą grupę

mecenasów. Banki, dotychczas najwierniejsi sponsorzy, mają centrale poza Kielcami. A to centrale rozstrzygają decyzje o sponsorowaniu.

Członek Zarządu Województwa Dyrektor Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu Jacek Kowalczyk wyjaśnił sprawę zwrotu dzieł sztuki: wg interpretacji Ministerstwa Kultury, w przypadku wyroku sądowego, należy je oddać, natomiast starać się wziąć w depozyt. Dla przykładu podał, że spadkobiercy rodziny Łuniewskich z Gnojna zaskarżyli WBP, domagając się zwrotu części księgozbioru pochodzącego z majątku w Gnojnie (ok. 250 woluminów, w tym ponad 20 starodruków wydanych przed 1800 r.). Sąd Okręgowy w Kielcach, na podstawie ww. aktów prawnych, nakazał zwrot książek, obciążając jednocześnie WBP kosztami procesu sądowego (5 tys zł. za adwokata oraz dokonaną wycenę księgozbioru przez eksperta). Biblioteka odwołała się od wyroku wykorzystując pewne błędy procesowe. Sąd Apelacyjny w Krakowie uznał wniosek i uchylił wyrok w całości. Nie orzekał jednak co do istoty rzeczy, lecz dopatrzył się błędów procesowych, tj. wadliwie wskazanej strony postępowania: Skarb Państwa – Wojewódzka Biblioteka Publiczna (WBP nie jest instytucją Skarbu Państwa i nie ma ze Skarbem Państwa nic wspólnego). Sąd Apelacyjny uznał, iż fakt że nie uczestniczyła w procesie strona wskazana w wyroku, jest poważną wadą procesową i uchylił wyrok w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Radny Eugeniusz Cichoń uznał, że przez kilka lat województwo świętokrzyskie otrzymywało z budżetu państwa środki finansowe na kulturę i dziedzictwo narodowe w ilościach niewspółmiernie niskich w stosunku do potrzeb. W bieżącym roku sytuacja jest poprawniejsza. Trzeba rozważyć decyzje długofalowe „co, w jakim kierunku, kiedy i za ile?” W przyszłym roku uaktualniany będzie Plan rozwoju województwa świętokrzyskiego i zadania z zakresu kultury również winny się w nim znaleźć. Niezbędne jest skuteczne i konsekwentne działanie Zarządu Województwa w kierunku pozyskiwania środków finansowych na tę dziedzinę. Jednostki kultury winny zintensyfikować menadżerskie i marketingowe formy pracy. Należy dążyć do porozumienia Samorządu Województwa z samorządem Miasta Kielce dla prowadzenia wspólnych działań w ochronie dóbr kultury.

Dyrektor Muzeum Wsi Kieleckiej Andrzej Szura – zapoznał Komisję z działalnością i problemami w funkcjonowaniu kierowanej jednostki. Poinformował, że Muzeum Wsi Kieleckiej powstało 26 lat temu na obszarze o powierzchni 69 ha (w tym 20 ha lasów), jako jedno z 30 w kraju. W planach budowy zakładano 80 obiektów, przeniesiono 60, złożono 36 ekspozycji w 4 zespołach wiejskich w różnych krajobrazach, 30 obiektów czeka na złożenie. W skład Muzeum Wsi Kieleckiej wchodzi: skansen (jest kilka ekspozycji unikalnych: spichlerz, kościół) dworek Laszczyków w Kielcach (ze stałymi ekspozycjami sztuki ludowej i afrykańskiej), zagroda w

Bodzentynie, Muzeum Martyrologii Wsi w Michniowie. Dla uatrakcyjnienia i ożywienia skansenu sukcesywnie wprowadza się do zagród zwierzęta gospodarskie.

Podczas I kadencji Sejmiku wykonano wiele zadań: ukończono spichlerz, zrealizowano kościół z Rogowa, przeniesiono dzwonnice (po złożeniu może służyć zwiedzającym za punkt widokowy), wiatrak z Janika, kuźnię, rozpoczęto prace przy złożeniu ośmioraka z Rudy Pilczyckiej. Najważniejszym problemem jest obecnie - wynikający z braku środków finansowych - fakt niezrealizowania założeń techniczno – ekonomicznych, na które poniesiono sporo nakładów i które są dobre. Planuje się ze środków przedakcesyjnych wybudować parking i karcznię. Do złożenia oczekuje 30 obiektów co przy dotychczasowych nakładach daje 1 obiekt rocznie. Do głównych potrzeb Muzeum należą:

- budowa parkingu i karczmy (przy realizacji tych zadań Muzeum liczy także na uczestnictwo ajenta),
- posadowienie zbiorników wodnych,
- zadaszenie zwijane miejsca imprez,
- kontynuacja instalacji sieci hydrantów,
- zmodernizowanie kotłowni węglowej (ze środków własnych przy udziale pieniędzy z WNOŚ),
- wymiana linii kablowej ee,
- odgromniki na niektórych zabytkowych obiektach.

Przedstawił źródła dochodów własnych, informując że wynoszą one 21% budżetu jednostki – 342 tys. zł., wzrasta liczba turystów (w br. 55 tys. zwiedzających). Frekwencję obniżają ustawowe „dni bezpłatnego wstępu”, z których korzystają biura podróży, obniżając o cenę biletu koszty wycieczek. Dla zwiększenia dochodów Muzeum udostępniło zwiedzającym obiekt również w poniedziałki, w które Muzeum było dotychczas zamknięte. Dla wzrostu liczby zwiedzających niezbędna jest poprawa infrastruktury i zaplecza sanitarnego. Wyposażenie pracowników jest niskie i wynosi średnio ok. 1 tys. zł.

Przewodniczący obrad poprosił dyrektora Muzeum Wsi Kieleckiej o informację o:

- 1) dodatkowych działaniach czynionych przez Muzeum w celu pozyskania środków własnych,
- 2) planowanych kierunkach w celu uatrakcyjnienia zwiedzającym pobytu w Muzeum,
- 3) wykorzystaniu środków unijnych.

Dyrektor Muzeum Wsi Kieleckiej Andrzej Szura:

Ad 1)

Poinformował, iż:

- a) pomieszczenia spichlerza przeznaczono na wystawy i ekspozycje, 4 sale na odpłatne konferencje i spotkania,
- b) zorganizowano miejsce piknikowe na 100 osób, które udostępnia się odpłatnie,
- c) udostępnia się do wypożyczenia po atrakcyjnych cenach ławy i stoły,
- d) zrezygnowano z części obsługi obiektów, obecnie funkcję tę pełnią pracownicy (oszczędności ok. 50-60 tys. zł),
- e) udostępnia się skansen na potrzeby kinematografii,
- f) ożywia się obiekty poprzez wprowadzanie fauny, np. konie wykorzystuje się do transportu.

Ad 2)

- a) muzeum czynne w poniedziałki,
- b) organizacja imprez folklorystycznych (np. 15 czerwca br. odbędą się dni lasu),
- c) oznakowanie ścieżki,
- d) karczma z jadłospisem wiejskich potraw,
- e) wystawy czasowe zmienne.

Ad 3)

- a) w ramach porozumienia 7 podmiotów, Muzeum uczestniczy w programie „Siódemka przez wieki”, popularyzującym zabytki i miejsca atrakcyjne turystycznie – w ramach środków akcesyjnych pozyskanych z tego programu zamierza się m.in. wybudować parking i karczmę.
- b) w porozumieniu z kilkoma skansenami zamierza się pozyskać unijne środki na zabezpieczenie elementów i obiektów drewnianych.

Przewodniczący obrad poddał pod rozwagę uatrakcyjnienie wejścia do skansenu, poprzez lepsze wyposażenie stoiska handlowego w regionalne pamiątki.

Radny Eugeniusz Cichoń wyraził uznanie dla pracy obu omawianych jednostek. Podkreślił posiadaną przez dyrektorów obu jednostek sztukę łączenia funkcji sanktuarium sztuki z funkcją użytkową Muzeów i umiejętność pozyskiwania dodatkowych środków pozabudżetowych.

Komisja przyjęła informacje o zadaniach i problemach w funkcjonowaniu wojewódzkich samorządowych muzeów: Muzeum Wsi Kieleckiej i Muzeum

Narodowego w Kielcach. Komisja pozytywnie oceniła działalność obu jednostek i zaadresowała na ręce Członka Zarządu Jacka Kowalczyka apel do Zarządu Województwa o możliwe ich wsparcie finansowe i organizacyjne.

Z powodu braku kworum Komisja nie występuje ze swoim stanowiskiem na zewnątrz.

Ad 2.

Spraw różnych nie zgłoszono.

Po obradach członkowie Komisji zwiedzili obiekt.

Na tym posiedzenie zakończono.

Protokół sporządziła Barbara Loch.

Przewodniczący obrad

Marian Budziosz